מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את רקע חודש כסלו וסיפור חנוכה במילים שלהם
- לקשר בין שמונת הנרות לשמונה ערכים ולדוגמה אישית מחיי היומיום
- להבין את מבנה הטקס, התפקידים השונים והאחריות של כל תפקיד
- לתרגל הבעה בעל פה וכתיבה קצרה דרך קטעי קריאה, מערכון ומשחקים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – היכרות עם החודש

- 1. ב – תשרי
- 2. ב – בבל
- 3. ב – נחמיה וזכריה

חלק ב׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – נכון או לא נכון

- 1. נכון – בשבתות החודש קוראים בתורה פרשות מלאות חלומות.
- 2. לא נכון – הנרות מתחילים להידלק רק מכ״ה בכסלו.
- 3. נכון – ראש החודש כלל את ל׳ בחשון וא׳ בכסלו.

חלק ג׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – השלמה והתאמה

- 1. חלומות
- 2. סולם
- 3. חלומות

חלק ד׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – התאמת דמות לחלום

- 1 – ד (סולם שראשו מגיע השמיים)
- 2 – א (אלומות, שמש, ירח וכוכבים)
- 3 – ב (פרות ושיבולים)
- 4 – ג (פותר את חלום פרעה)

חלק ה׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – זיהוי הערכים

- 1. ג – 8
- 2. ג – שמחה

חלק ו׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – בדיקה והשלמה

- 1. לא נכון – הנר הראשון מסמל את ערך האומץ
- 2. נכון – בקטע מספרים שהמכבים היו קבוצה קטנה שהעזה לעמוד על שלה

חלק ז׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – השלמת מילים

- 1. תקווה
- 2. תקווה

חלק ח׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – התאמת נר לערך

- 1 – ד (אומץ)
- 2 – ה (תקווה)
- 3 – א (נתינה)
- 4 – ג (אחדות)
- 5 – ו (חוסן)
- 6 – ב (ענווה)

חלק ט׳ – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – הבנה בסיסית

- 1. ג – 8
- 2. ב – הוא הכי בודד

חלק י׳ – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – תוכן וערכים

- 1. נכון – בכל נר מופיעה גרסה מנוקדת לצעירים לצד הקטע המלא
- 2. לא נכון – להפך – האור לא נגמר, ואפשר להדליק ממנו עוד ועוד בלי שהוא יחסר

חלק י״א – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – השלמות

- 1. אומץ
- 2. שמן

חלק י״ב – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – התאמת נר לערך

- 1 – ה (אומץ)
- 2 – ד (תקווה)
- 3 – א (נתינה)
- 4 – ו (אחדות)
- 5 – ב (חוסן)
- 6 – ג (ענווה)

חלק י״ג – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הכרת הדמויות והעלילה

- 1. א – נרי
- 2. ב – מדליקה את שאר הנרות
- 3. ג – פכית

חלק י״ד – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הכרת הדמויות והעלילה (המשך)

- 1. לא נכון – סביבוני נמרץ, מתבלבל ומדבר מהר
- 2. נכון – היא אומרת שמישהו החליט להתחיל במה שיש

חלק ט״ו – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הבנת התוכן

- 1. קטן
- 2. יש

חלק ט״ז – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – התאמת דמויות ותכונות

- 1 – ג (ביישן וחושש שלא יצליח)
- 2 – א (רגועה, חכמה ומדליקה את כולם)
- 3 – ד (נמרץ, מתבלבל ומדבר מהר)
- 4 – ב (זוכרת את סיפור פך השמן)

חלק י״ז – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – זיהוי תפקידים

- 1. נכון – כך מוגדר תפקידם בערכת ההפקה.
- 2. לא נכון – ההמלצה היא לקרוא בקול לפחות חמש פעמים לפני הטקס.
- 3. נכון – כך נכתב בתיאור התפקידים – 8 מדליקים ועוד אחד לשמש.
- 4. לא נכון – המקהלה שרה ומובילה קריאה קולית, אך לא מדליקה את הנרות.
- 5. נכון – זהו אחד הטיפים המפורשים לשחקני המערכון.

חלק י״ח – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – אחריות כל תפקיד

- 1 – ד (לתאם עם הצוות הטכני את סימני המעבר)
- 2 – ה (לסמן בעיפרון נשימות והדגשות בקטע)
- 3 – א (לדעת איזה מתג מפעיל את הנר שלהם)
- 4 – ג (להכין תלבושת פשוטה עם צוות התפאורה)
- 5 – ב (להסתכל על המנצח ועל החברים בשורה כדי לשיר כקול אחד)

חלק י״ט – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – חשיבה והפקה

- 1. לקרוא את הקטע בקול לפחות חמש פעמים, לסמן נשימות והדגשות בעיפרון, ולבדוק את גובה המיקרופון בחזרה הגנרלית.
- 2. כדי שההליכה תהיה בטוחה ומסודרת, וכדי שהטקס יתנהל בזמן בלי עיכובים.
- 3. לדוגמה: כשבוע לפני – חלוקת תפקידים ותרגול טקסט; כמה ימים לפני – חזרה עם כל הצוותים יחד; יום לפני – חזרה גנרלית עם תאורה וסאונד.
- 4. להסתכל על כרטיס הערך ולהמשיך בקול רגוע, כי איש בקהל לא יודע מה היה כתוב.

חלק כ׳ – פרק 6 • סיכום, מילון ומשחקים – היכרות עם התוכן

- 1. ג – 9
- 2. ב – הערך של היום
- 3. א – שמש
- 4. ב – סביבון ענק מקרטון
- 5. ב – 7

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה את הימים הקצרים/לילות ארוכים ואת הרעיון של הוספת אור בחושך
- תשובה טובה כוללת שם ערך מדויק מתוך השמונה ודוגמה אישית קונקרטית ולא כללית
- תשובה טובה מתארת לפחות שתי משימות קונקרטיות מתוך כרטיס התפקיד, לא רק שם התפקיד

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני 3-4 שיעורים: רקע והערכים בשיעור אחד, קטעי קריאה ומערכון בשני, תפקידים והפקה בשלישי, סיכום ומשחקים ברביעי
- לתלמידים שמתקשים אפשר להשתמש בגרסת העברית הקלה ובמילון התרגום כבסיס למשימות הפרק הראשון והאחרון
- כדאי לשלב קריאה בקול רם של קטעי ההדלקה לפני מילוי המשימות הכתובות, כך שהתלמידים יתרגלו גם הטעמה וגם הבנה
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף משימת כתיבה יצירתית: ניסוח קטע הדלקה חדש לנר תשיעי בערך שהם בוחרים בעצמם

חוברת תרגול – טקס כסליו-חנוכה: אור של יחד

טקס כסליו – חנוכה: אור של יחד

חט״ב · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – כסלו וסיפור החג
2. פרק 2 – שמונה נרות, שמונה ערכים
3. פרק 3 – קטעי קריאה ושירים
4. פרק 4 – מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי
5. פרק 5 – הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים
6. פרק 6 – סיכום, מילון ומשחקים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – טקס כסליו-חנוכה: אור של יחד

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נלמד על חג חנוכה ועל הטקס. בכל פרק יש שאלות קצרות. אפשר לעבוד לבד או עם חבר.

📖 מילון קטן:

כסלו	חודש תשיעי או שלישי בלוח העברי, חודש חנוכה
שמש	הנר שמדליק את שאר נרות החנוכייה
פך שמן	כד קטן של שמן שלפי המסורת הספיק לשמונה ימים
ערך	תכונה או עיקרון שחשוב לחיות לפיו, כמו אומץ או נתינה
אחדות	תחושת חיבור ושיתוף בין אנשים כקבוצה אחת
חוסן	יכולת להתמודד עם קושי ולקום שוב
מקהלה	קבוצה ששרה יחד בטקס
תסריט	הטקסט הכתוב שמנחה את הטקס מתחילתו ועד סופו
תוכנייה	דף שמחולק לקהל ומפרט את סדר חלקי הטקס
מערכון	קטע קצר ומשעשע שמציגים שחקנים בטקס

1 חלק א' – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – היכרות עם החודש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. ממתי מתחילים לספור כדי שכסלו יהיה החודש השלישי?

א) ניסן ב) תשרי ג) אב ד) אלול

2. מאיפה הגיע השם כסלו?

א) יוון ב) בבל ג) מצרים ד) פרס

3. איפה בתנ"ך מוזכר השם כסלו?

א) בראשית ושמות ב) נחמיה וזכריה ג) ישעיהו וירמיהו ד) רות ואסתר

2 חלק ב' – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כסלו נקרא לעיתים גם 'חודש החלומות'.	☐	☐
2	נרות חנוכה מתחילים להידלק בתחילת חודש כסלו.	☐	☐
3	בשנת תשפ"ז ראש חודש כסלו נמשך יומיים.	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בשבתות של חודש כסלו קוראים בתורה פרשות מלאות _____ .

2. יעקב חולם על _____ שראשו מגיע השמיימה.

3. יוסף נקרא בפי אחיו 'בעל ה_____'.

4 חלק ד׳ – פרק 1 • כסלו וסיפור החג – התאמת דמות לחלום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יעקב	___	**א.** אלומות, שמש, ירח וכוכבים
2. יוסף	___	**ב.** פרות ושיבולים
3. פרעה	___	**ג.** פותר את חלום פרעה
4. יוסף (כפותר)	___	**ד.** סולם שראשו מגיע השמיים

5 חלק ה׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – זיהוי הערכים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ערכים יש בטקס?

א) 6 ב) 7 ג) 8 ד) 9

2. איזו מילה לא מופיעה ברשימת הערכים?

א) ענווה ב) אחדות ג) שמחה ד) חוסן

6 חלק ו׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – בדיקה והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הנר הראשון בטקס מסמל את ערך התקווה	☐	☐
2	סיפור המכבים מוזכר בקטע הקריאה של נר האומץ	☐	☐

7 חלק ז׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. נר ה_____ מספר על כד שמן קטן שהספיק לשמונה ימים

2. נר ה_____ : כד קטן שהאיר ימים רבים

8 חלק ח׳ – פרק 2 • שמונה נרות, שמונה ערכים – התאמת נר לערך

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נר 1	____	**א.** נתינה
2. נר 2	____	**ב.** ענווה
3. נר 3	____	**ג.** אחדות
4. נר 4	____	**ד.** אומץ
5. נר 5	____	**ה.** תקווה
6. נר 6	____	**ו.** חוסן

9 חלק ט' – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה קטעים יש, אחד לכל נר?

א) 6 ב) 7 ג) 8 ד) 9

2. איך מתארים את הנר הראשון?

א) הוא הכי גדול ב) הוא הכי בודד ג) הוא הכי חם ד) הוא הכי מהיר

10 חלק י' – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – תוכן וערכים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל קטעי הקריאה יש גם גרסה מנוקדת קצרה המיועדת לצעירים	☐	☐
2	קטע נר הנתינה מסביר שכאשר נר מדליק נר נוסף, האור שלו קטן יותר	☐	☐

11 חלק י"א – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – השלמות

השלימו את המילה החסרה.

1. הנר הראשון בחנוכייה קשור לערך ה _____

2. קטע נר התקווה מזכיר כד קטן של _____ שהספיק לשמונה ימים

12 חלק י"ב – פרק 3 • קטעי קריאה ושירים – התאמת נר לערך

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נר 1	____	**א.** נתינה
2. נר 2	____	**ב.** חוסן
3. נר 3	____	**ג.** ענווה
4. נר 4	____	**ד.** תקווה
5. נר 5	____	**ה.** אומץ

6. נר 6	___	**ו.** אחדות

13 חלק י"ג – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הכרת הדמויות והעלילה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי הנר שפוחד שהוא קטן מדי?

א) נרי ב) שמשית ג) סביבוני ד) פכית

2. מה שמשית עושה בסיפור?

א) מספרת סיפור מהעבר ב) מדליקה את שאר הנרות ג) מסתובבת ומתבלבלת

ד) קוראת קריאה במקהלה

3. מי מספרת על פך השמן?

א) נרי ב) סביבוני ג) פכית ד) שמשית

14 חלק י"ד – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הכרת הדמויות והעלילה (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סביבוני הוא דמות רגועה שמדברת לאט ובשקט.	☐	☐
2	פכית מספרת שבעבר, כשהיה מעט שמן, פשוט התחילו להדליק בלי לחכות לשמן נוסף.	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – הבנת התוכן

השלימו את המילה החסרה.

1. נרי הוא הנר ה _____ ביותר בקופסה.

2. לפי פכית, כשהיה מעט שמן במקדש, מישהו אמר: נתחיל במה ש _____ .

16 חלק ט"ז – פרק 4 • מערכון הנר שחשב שהוא קטן מדי – התאמת דמויות ותכונות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נרי	___	**א.** רגועה, חכמה ומדליקה את כולם
2. שמשית	___	**ב.** זוכרת את סיפור פך השמן
3. סביבוני	___	**ג.** ביישן וחושש שלא יצליח
4. פכית	___	**ד.** נמרץ, מתבלבל ומדבר מהר

17 חלק י"ז – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – זיהוי תפקידים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תפקיד המנחים והמנחות כולל קישור בין חלקי הטקס והזמנת המדליקים בשמם.	☐	☐
2	קריינים וקריינות צריכים לקרוא את הקטע שלהם בקול רק פעם אחת לפני הטקס.	☐	☐
3	בטקס הבית ספרי יש שמונה מדליקים ומדליק/ה נוסף/ת לשמש.	☐	☐
4	תפקיד המקהלה הוא להדליק בעצמה את שמונת הנרות.	☐	☐
5	שחקני ושחקניות המערכון צריכים לדבר אל הקהל ולא אל הרצפה.	☐	☐

18 חלק י״ח – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – אחריות כל תפקיד

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מנחות ומנחים	___	**א.** לדעת איזה מתג מפעיל את הנר שלהם
2. קריינות וקריינים	___	**ב.** להסתכל על המנצח ועל החברים בשורה כדי לשיר כקול אחד
3. מדליקות ומדליקים	___	**ג.** להכין תלבושת פשוטה עם צוות התפאורה
4. שחקני ושחקניות המערכון	___	**ד.** לתאם עם הצוות הטכני את סימני המעבר
5. מקהלה	___	**ה.** לסמן בעיפרון נשימות והדגשות בקטע

19 חלק י״ט – פרק 5 • הפקת טקס: תפקידים ולוח זמנים – חשיבה והפקה

ענו בקצרה.

1. תארו שלושה דברים שעל קריין/ית להכין לפני הטקס.

2. הציעו שתי סיבות לכך שחשוב לתרגל את ההליכה של המדליקים לפני הטקס.

3. בנו לוח זמנים בסיסי לשבוע האחרון לפני הטקס – כתבו שלוש משימות הכנה לפי סדר.

4. אם מדליק/ה שוכח/ת את המשפט באמצע הטקס, מה כדאי לעשות לפי הטיפים בערכה?

20 חלק כ' – פרק 6 • סיכום, מילון ומשחקים – היכרות עם התוכן

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה נרות יש בחנוכייה כולל השמש?

א) 7 ב) 8 ג) 9 ד) 10

2. מה רושמים על הלוח ברגע ההדלקה?

א) שם המורה ב) הערך של היום ג) תאריך לידה ד) מילות שיר

3. איזה נר נקרא גם 'עוזר'?

א) שמש ב) נר ג) פך ד) סביבון

4. מה עומד בקדמת הבמה בטקס היסודי?

א) מסך הקרנה ב) סביבון ענק מקרטון ג) דוכן קריינות ד) מקהלה

5. כמה דקות אורך רגע ההדלקה בכיתה?

א) 5 ב) 7 ג) 15 ד) 24

כרטיס יציאה

אני יכול/ה להסביר למה חנוכה קשור דווקא לחודש החשוך כסלו

אני יכול/ה לקשר בין כל אחד משמונת הנרות לערך שלו ולדוגמה אישית

אני מבין/ה את תפקידו של לפחות שלושה תפקידים בהפקת הטקס

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀